BESLUT

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2020/396

av den 4 mars 2020

om det föreslagna medborgarinitiativet ”Väljare utan gränser – fullständiga politiska rättigheter för EU-medborgare”

[delgivet med nr C(2020) 1298]

(Endast den engelska texten är giltig)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/788 av den 17 april 2019 om det europeiska medborgarinitiativet ([1]), särskilt artikel 6, och

av följande skäl:

(1) Målen för det föreslagna medborgarinitiativet ”Väljare utan gränser – fullständiga politiska rättigheter för EU-medborgare” är följande:”Vi kräver reformer för att stärka EU-medborgarnas befintliga rättigheter att rösta och ställa upp i europeiska och kommunala val i sitt bosättningsland och ny lagstiftning för att utvidga rättigheterna till att omfatta regionala och nationella val samt folkomröstningar. De viktigaste målen är följande:

— Avlägsna hinder för registrering av EU-medborgare som röstar och ställer upp i europeiska och lokala val antingen i sitt bosättningsland eller ursprungsland.

— Bekräfta allmän rösträtt som en grundläggande rättighet och värdering. EU-medborgare bör ha rätt att välja om de vill rösta i sitt bosättningsland eller ursprungsland vid alla val och folkomröstningar.

— Undersöka effekterna av en sådan genuin europeisering av rösträtten, de nödvändiga skyddsåtgärderna och hur de skulle kunna inbegripa tredjelandsmedborgare. Dessa reformer tar bort en skamfläck för den europeiska demokratin och banar väg för en gränsöverskridande politik.”

(2) I en bilaga från organisatörerna av det föreslagna medborgarinitiativet finns ytterligare information om dessa mål. I den framgår att antalet EU-medborgare som bor och arbetar i en annan medlemsstat än den där de är medborgare ökar, men att de ofta inte känner sig representerade i lokalpolitiken på grund av barriärer och hinder vid utövandet av rösträtten i sitt bosättningsland. Enligt bilagan är det låga deltagandet bland rörliga EU-medborgare i lokala och europeiska val inte förvånande, eftersom de fortfarande bara har rätt att rösta i kommunala val och val till Europaparlamentet i sitt bosättningsland, men är utestängda från de val och de demokratiska möjligheter som verkligen räknas. Det föreslagna initiativet syftar därför till att göra EU-medborgarskapet till ett riktigt medborgarskap, ta ett steg i riktning mot allmän rösträtt genom att ge EU-medborgarna fullständiga politiska rättigheter, främja en bättre integration och bidra till uppbyggnaden av en gränsöverskridande europeisk demokrati.

(3) Organisatörerna har lämnat ytterligare information i form av en broschyr.

(4) Fördraget om Europeiska unionen (nedan kallat *EU-fördraget*) stärker unionsmedborgarskapet och förstärker unionens demokratiska funktion ytterligare, bland annat genom att det föreskriver att varje medborgare ska ha rätt att delta i unionens demokratiska liv genom ett europeiskt medborgarinitiativ.

(5) De förfaranden och villkor som krävs för medborgarinitiativet bör därför vara tydliga, enkla och användarvänliga och stå i proportion till medborgarinitiativets karaktär, så att medborgarna uppmuntras att delta och så att unionen blir mer tillgänglig.

([1]) EUT L 130, 17.5.2019, S. 55.

(6) När det gäller det mål som anges i skäl 1 första strecksatsen, nämligen att avlägsna hinder för registrering av EU-medborgare som röstar och ställer upp i europeiska och lokala val antingen i sitt bosättningsland eller ursprungsland, skulle kommissionen ha befogenhet att anta ett förslag till unionsrättsakt på detta område på grundval av artikel 22 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*).

(7) När det gäller det mål som anges i skäl 1 andra strecksatsen, nämligen att bekräfta allmän rösträtt som en grundläggande rättighet och värdering och att EU-medborgare bör ha rätt att välja om de vill rösta i sitt bosättningsland eller ursprungsland vid alla val och folkomröstningar, skulle kommissionen ha befogenhet att anta ett förslag till unionsrättsakt på detta område på grundval av artikel 25.2 i EUF-fördraget.

(8) När det gäller det mål som anges i skäl 1 tredje strecksatsen, nämligen att undersöka effekterna av en sådan genuin europeisering av rösträtten, de nödvändiga skyddsåtgärderna och hur de skulle kunna inbegripa tredjelandsmedborgare, får unionen enligt artikel 79.4 i EUF-fördraget ”stimulera och stödja medlemsstaternas verksamhet för att främja integrationen av tredjelandsmedborgare som vistas lagligen på deras territorium; dessa får dock inte omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar”. Enligt artikel 79.4 i EUF-fördraget skulle det således vara möjligt att anta ett förslag från kommissionen om ett forskningsprogram om demokrati och rösträtt i EU som inbegriper möjligheten att undersöka i vilken utsträckning man kan stärka de medborgerliga rättigheterna för tredjelandsmedborgare som är bosatta på unionens territorium.

(9) Av dessa skäl faller inga delar av det föreslagna medborgarinitiativet uppenbart utanför kommissionens befogenhet att lägga fram ett förslag till en unionsrättsakt för att genomföra fördragen i enlighet med artikel 6.3 c i förordning (EU) 2019/788.

(10) Gruppen av organisatörer har bildats och kontaktpersoner har utsetts i enlighet med artikel 5.1–5.3 i förordningen.

(11) Det föreslagna initiativet är varken uppenbart otillbörligt, av okynneskaraktär eller förargelseväckande och det strider inte heller uppenbart mot unionens värden enligt artikel 2 i EUF-fördraget eller mot de rättigheter som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

(12) Det föreslagna medborgarinitiativet ”Väljare utan gränser – fullständiga politiska rättigheter för EU-medborgare” bör därför registreras.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det föreslagna medborgarinitiativet ”Väljare utan gränser – fullständiga politiska rättigheter för EU-medborgare” registreras härmed.

Artikel 2

Registreringen av medborgarinitiativet ”Väljare utan gränser – fullständiga politiska rättigheter för EU-medborgare” ska gälla från och med dagen för detta beslut.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till organisatörerna av medborgarinitiativet ”Väljare utan gränser – fullständiga politiska rättigheter för EU-medborgare”, företrädda av Anna COMACCHIO och Claire DAUTCOURT i egenskap av kontaktpersoner.

Utfärdat i Bryssel den 4 mars 2020.

På kommissionens vägnar
Věra JOUROVÁ
Vice ordförande